

Súd: Okresný súd Považská Bystrica
Spisová značka: 1T/69/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3721010915
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivo Hlucháň
ECLI: ECLI:SK:OSPB:2022:3721010915.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Považská Bystrica na hlavnom pojednávaní konanom dňa 22. 11. 2022 samosudcom JUDr. Ivom Hlucháňom, v trestnej veci obžalovaného: H. R., nar. XX. XX. XXXX v L. X., trvale bytom L. X., U. XX/XX, pre prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 4 Tr. zák. a prečin poškodzovania a ohrozovania prevádzky všeobecne prospešného zariadenia podľa § 288 Tr. zák., takto

rozhodol:

Obžalovaný H. R., nar. XX. XX. XXXX v L. X., trvale bytom L. X., U. XX/XX,

s a o d s u d z u j e:

za právoplatne uznanú vinu pre prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 4 Tr. zák. a prečin poškodzovania a ohrozovania prevádzky všeobecne prospešného zariadenia podľa § 288 Tr. zák. rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 1T/69/2021-399 zo dňa 01. 02. 2022 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 23To/45/2022-432 zo dňa 13. 06. 2022, a pri právoplatnom uložení trestu zákazu činnosti a o náhrade škody, právoplatným dňa 13. 06. 2022.

Podľa § 149 ods. 4 Tr. zák., za použitia § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. § 36 písm. j), písm. n) Tr. zák., § 37 písm. h) Tr. zák., § 41 ods. 1 Tr. zák., § 53 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. na úhrnný trest domáceho väzenia v trvaní 4 (slovom: štyroch) rokov.

Podľa § 53 ods. 3 Tr. zák. je obžalovaný povinný po dobu výkonu trestu domáceho väzenia v čase, ktorý určí súd, zdržiavať sa vo svojom obydľí, a to na adrese L. X., U. XX/XX-X, vrátane k nemu prináležiacich vonkajších priestorov, okrem plnenia pracovných povinností a plnenia si nevyhnutných študijných povinností mimo súčasného bydliska, viesť riadny život a podrobiť sa kontrole technickými prostriedkami.

Podľa § 53 ods. 5 Tr. zák. po dobu výkonu trestu domáceho väzenia môže obžalovaný opustiť svoje bydlisko len po predchádzajúcom súhlase probačného a mediačného úradníka a len z naliehavého dôvodu a na nevyhnutne potrebný čas. Tento čas sa započítava do výkonu trestu.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu v Považskej Bystrici, sp. zn. 1T/69/2021-399 zo dňa 01. 02. 2022 bol menovaný uznaný vinným z prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 4 Tr. zák. a aj z prečinu poškodzovania a ohrozovania prevádzky všeobecne prospešného zariadenia podľa § 288 Tr. zák., na tom skutkovom základe:

dňa 11. augusta 2020 asi o 22.20 h v obci J. T., časť W., okres L.. X., riadil osobné motorové vozidlo značky P. U., evidenčného čísla L.-XXX S., po ceste číslo N./XXXX, smerom od W. do centra obce, kde v dôsledku jazdy pod vplyvom požitých alkoholických nápojov neprispôsobil rýchlosť jazdy svojim schopnostiam, vlastnostiam vozidla, stavu a povahe vozovky a pri rýchlosti jazdy 96 km/h, teda rýchlosti vyššej ako bola v danom úseku cesty v obci povolená najvyššia rýchlosť jazdy 50 km/h, pri prejazde ľavotočivej zákruty, prešiel s vozidlom mimo cesty po pravej strane v smere jeho jazdy, kde pravou bočnou časťou vozidla narazil do betónového stĺpa elektrického vedenia číslo XXXX, následkom čoho došlo k jeho rozlomeniu ako podperného bodu vysokonapäťovej linky číslo XXX, čím U., a. s., PG., Z., IČO: XX XXX XXX, spôsobil škodu vo výške 4.076,41 €, pričom pri dopravnej nehode jeho spolujazdec vo vozidle, T. T. utrpel úrazovo-krvácavý šok pri rozsiahlych kompresívnych poraneniach orgánov dutiny hrudnej a brušnej s trhlinami srdca, srdcovnice a hornej dutej žily, a na následky týchto zranení na mieste nehody dňa 11.08.2020 o 22.42 h zomrel. Vykonanými dychovými skúškami na alkohol bolo zistené, že obv. H. R. mal v čase vykonania dychových skúšok dňa 11.08.2020 o 22.41 hodine hladinu alkoholu v krvi zvýšenú na 0,70 mg/l a o 23.02 hodine na 0,64 mg/l.

Za uvedené skutky mu bol uložený trest podľa § 149 ods. 4 Tr. zák. a iné a to úhrnný trest domáceho väzenia v trvaní štyroch rokov. Zároveň mu bol uložený trest zákazu činnosti viesť všetky motorové vozidlá podľa § 61 ods. 1, ods. 5 písm. b) Tr. zák. na doživotie. Uvedeným rozsudkom bol aj zaviazaný v zmysle § 287 ods. 1 Tr. por. nahradiť poškodenému N. T. škodu vo výške 5.147,51 Eur. Proti uvedenému rozsudku podal prokurátor odvolanie.

Uznesením Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 23To/45/2022-432 zo dňa 13. 06. 2022 bol napadnutý rozsudok súdu I. stupňa zrušený vo výrokoch o uloženom treste domáceho väzenia. Ostatné výroky napadnutého rozsudku boli potvrdené. Krajský súd vo svojom uznesení nariadil súdu I. stupňa doplniť dokazovanie a to najmä k osobe obžalovaného a k jeho disciplinovanosti riadenia motorového vozidla v minulosti, teda zistiť, či išlo u obžalovaného o ojedinelé vybočenie z medzí vedenia riadneho života alebo sa jednalo o účastníka cestnej premávky, ktorý permanentne pred dopravnou nehodou svojim spôsobom jazdy hazardoval so životmi iných účastníkov cestnej premávky. Za tým účelom potom Krajský súd nariadil doplniť dokazovanie najmä o výsluch svedka T. G. a predvolať osoby, ktoré v rámci prípravného konania dali čestné prehlásenie o spôsobe života obžalovaného najmä z pohľadu jeho disciplinovanosti ako vodiča a to Z. L., J. L. a G. W..

Okresný súd na hlavnom pojednávaní doplnil dokazovanie výsluchom svedkov T. G., Z. L., G. W., J. L., ako aj svedkov, ktorých navrhla obhajoba obžalovaného a to W. T., H. W., J. W., oboznámil sa aktualizovanými správami na obžalovaného a na základe takto vykonaného dokazovania zistil nasledovné:

Svedok T. G. uviedol, že sú bývalí spolužiaci s obžalovaným aj poškodeným. Zo všetkých svedkov, ktorí boli vypočutí, bol tento svedok jediný na chate, kde došlo k tejto tragédii. Potvrdil, že na chate sa pilo, pili všetci, pil aj poškodený s obžalovaným. Obžalovaný sa na aute vozil, napriek tomu, že pil, neskôr tesne pred nehodou ich obžalovaný, ale aj sám poškodený, ktorí sa ich dokonca snažil prehovoríť volal vozíť sa. Ešte ich upozorňovali, aby nevymýšľali, nech idú spať do chaty. Keď obžalovaného upozorňovali, aby nejazdil, tento im povedal, že sa nemajú čoho báť, že on má dosť najazdené. Chodieval autom aj do školy, aj sa s ním vozieval. Väčšinou išiel podľa predpisov, niekedy však vedel tomu aj pridať. Čo sa týka skutočnosti, že sa mal obžalovaný v triede alebo pred kamarátmi chváliť tým, že dostal pokutu za rýchlosť, uviedol, že bolo to v škole, kde mu nejaký spolužiak vytiahol z tašky fotografiu, ktorá svedčila o tom, že dostal pokutu. Obžalovaný sa ešte bránil tomu, aby túto fotografiu tento spolužiak ukazoval. Nie je pravdou teda, že by sa s tým chválil. Potom to priznal, keď takýmto spôsobom sa dostali k tejto fotografii. Svedok ďalej uviedol, že na chate si k nemu do auta nesadol a nevozil sa s ním, nakoľko má takú zásadu, že keď má niekto vypité tak si s ním do auta nesadne. Čo sa týka tvrdenia, resp. úvah, že T. (poškodený) si mal ísť do auta nabiť nejakú cigaretu, o tomto nevie, vie však, že T. nefajčil. Ku konzumácii alkoholu obžalovaného sa vyjadril v tom smere, že on pil takisto, ako aj poškodený.

Svedkyňa Z. L. uviedla, že na popud poškodených v rámci prípravného konania predložila čestné prehlásenie. Bola kamarátka s oboma, boli v jednej partii. Ako došlo k nehode nevie, vie však, že sa tam obžalovaný pred chatou vozil opitý na aute aj s inými spolužiakmi. Nevie o tom, žeby obžalovaný chodil autom opitý, avšak môže potvrdiť, že o tom rozprával on. Taktiež jej povedal, že dostal pokutu za rýchlosť. Keď sa s ním dvakrát viezla, išiel prudko do zákrut, bála sa toho. Poškodeného charakterizovala

ako dobrého kamaráta, nekonfliktného, ktorý si príležitostne vypil. Nevidela obžalovaného v minulosti konzumovať žiadne omamné látky, on spomínal, že fajčil trávu. Zdalo sa jej niekedy na spoločenských akciách asi v roku 2018, že mal rozšírené zreničky. Nikdy mu kľúče nebrala z dôvodu, žeby on chcel šoférovať, pokiaľ mu aj na nejakej akcii zobrala kľúče, bolo to preventívne. Nemal povest' alkoholika ani feťáka, ale vypiť si vedel.

Svedok G. W. bývalý spolužiak obžalovaného a poškodeného, taktiež uviedol, že dal prehlásenie na žiadosť poškodených. Na uvedenej chate nebol, čo sa dialo na chate vie len z rozprávania druhých. Obžalovaného charakterizoval ako normálneho chalana, ktorý nebol problémový a bol predsedom triedy. Obľuboval rýchlu jazdu aj alkohol. Aj sa s ním v minulosti vozil, nie vždy však išiel rýchlo. Pokiaľ sa pohýnal z miesta, bývalo to niekedy aj agresívnejšie. Nevidel ho nikto v minulosti šoférovať opitého, ale počul o tom, ale od koho uviesť nevedel. Taktiež ho nevidel fajčiť trávu, ale niekedy na ňom spozoroval príznaky. Nikdy mu obžalovaný nepovedal, žeby jazdil opitý. Taktiež s T. bol kamarát, vedeli si spolu aj vypiť. O drogách nevie nič. Povedal mu obžalovaný, že dostal pokutu za rýchlosť, avšak jednoznačne sa s týmto nechválil, práve naopak, bolo vidieť na ňom, že ho to mrzí. Taktiež mu raz povedal, že do Z. prišiel v rekordnom čase. Svedok potvrdil, že aj on je držiteľom vodičského preukazu a taktiež aj on bol sankcionovaný za rýchlu jazdu. Napriek tomu sa on považuje za zodpovedného šoféra. Na záver uviedol, že sa dalo očakávať, že H. raz nabúra, ale bližšie to nevedel špecifikovať, prečo taký dojem mal.

Svedok W. T., ako aj svedok H. W. potvrdili, že s obžalovaným sú kamaráti, z ich pohľadu je to dobrý šofér, viackrát sa s ním vozil, nikdy pod vplyvom alkoholu. Pokiaľ oni pili ako športovci, sa nikdy nespíjali. Aj keď niekedy prekročil jazdu, nikdy to nebolo riskantné, nemuseli ho krotiť a pod.. Svedok W. uviedol, že obžalovaný vraj šoféroval opitý, ale s ním nikdy opitý nešiel.

Svedkyňa J. W. uviedla, že sa H. sú kamaráti zo škôlky, pracuje ako čašnička do podniku chodieval aj obžalovaný, dal si pivo, ale väčšinou nealko. Častokrát ju vozil autom. Podľa jej názoru je dobrý šofér, zodpovedný, nikdy nejazdil riskantne, i keď niekedy rýchlosť prekročil. Nehoda ho veľmi mrzí, často sa s ním o tom rozpráva, poškodený bol jeho kamarát a je z toho zničený.

Svedkyňa J. L. uviedla, že ako obžalovaný, tak aj poškodený boli jej spolužiaci. S obžalovaným bývala častejšie, bol zodpovedný. V treťom ročníku sa zmenil, začal popíjať alkoholické nápoje. Kúpil si auto a začal sa „ukazovať“. Mal sa chváliť v iných triedach, že dostal pokutu za rýchlosť, pričom to bol poškodený T., ktorý mu povedal, že to nie je do smiechu, ale do plaču. Pokiaľ niekto tvrdí, že fotku s fotografiou mu niekto vytiahol z tašky a tento ukazoval, tak klame, bol to sám obžalovaný, ktorý to vytiahol z tašky. Pokiaľ ona šoférovala auto patriace obžalovanému, potvrdila, že to šoférovala preto, lebo ju o to sám obžalovaný požiadal, že má vypité. Takto znela výpoveď až po upozornení zo strany súdu. Podľa jej názoru jazdil rýchlo. Ona osobne však nikdy nevidela obžalovaného pod vplyvom, myslí si, že by mal za svoje činy znášať následky. T. charakterizovala ako zodpovedného chlapca. V minulosti, keď sa viezla s obžalovaným v aute, strach nemala.

Obžalovaný sa vyjadril len k tejto výpovedi, že svedkyňa mu vytýka, že mal jazdiť rýchlo, pričom práve vtedy, keď ona po dozvukoch šoférovala jeho auto, išla v nebezpečnej zóne pred školami tak rýchlo, že on ju na to musel upozorňovať, aby nebláznila. Svedkyňa potvrdila, že išla rýchlejšie, ale rozhodne to nebolo v zóne, kde sú školy.

Súd potom doplnil dokazovanie, resp. zopakoval dokazovanie k osobe obžalovaného aktualizovanými správami.

Obžalovaný podľa správy Mestskej polície L. X. bol jedenkrát riešený za priestupok. Jednalo sa o uloženie blokovej pokuty 10,- Eur. Podľa Centrálnnej evidencie správnych deliktov a priestupkov mal súd za preukázané, že v roku 2019 bol riešený blokovou pokutou 10,- Eur za nerozsvietené svetlá na vozidle. V evidenčnej karte vodiča má okrem vyššie spomínaného priestupku za svetlá uvedený aj priestupok, ktorý sa prejednáva.

Súd sa oboznámil aj s rozhodnutím Okresného riaditeľstva PZ v Považskej Bystrici, ODI zo dňa 17. 10. 2019 a to rozkazom o uložení pokuty za správny delikt, z ktorého rozkazu mal za preukázané, že obžalovanému bola uložená pokuta vo výške 342,- Eur, za porušenie ustanovenia § 6a písm. b) Zákona o cestnej premávke, ktorého priestupku sa dopustil tým, že dňa 28. 09. 2019 v čase o 18:15 hod. na

miestnej komunikácii W. ulica v obci L. X. smer jazdy od autobusového nástupišťa porušil povinnosť zabezpečiť, aby pri prevádzkovaní motorového vozidla boli dodržiavané pravidlá cestnej premávky a uvedené motorové vozidlo prekročilo povolenú rýchlosť 50 km/h o 44 km/h. Práve tohto deliktu sa má týkať fotodokumentácia o prekročení rýchlosti, s ktorou sa mal údajne obžalovaný chváliť. K tomuto obžalovaný uviedol, že auto šoféroval on. K tomuto porušeniu súd má potrebné dodať, že je sice pravdou, že sa jedná o hrubé porušenie dopravných predpisov - prekročenie rýchlosti v obci o 44 km/h, avšak k tomuto prekročeniu nedošlo na úseku cesty v obývanej zóne, resp. na mieste, kde by v podstatnej miere zvýšil riziko možného ohrozenia, nakoľko sa jedná o širokú štvorprúdovú komunikáciu, čo však neznamená, že aj na takejto komunikácii je možné takto závažne porušovať dopravné predpisy.

Podľa potvrdenie D. W. K. v B. mal súd za preukázané, že v akademickom roku 2021/2022 bol obžalovaný študentom II. ročníka v dennej forme bakalárskeho štúdia študijného programu D. T.. Zodpovedne a svedomito plnil študijné povinnosti. Vykonal všetky podmienky pre postup do ďalšieho ročníka. Ďalej uvedená univerzita uviedla, že mal prerušené štúdium od 01. 09. 2022 do 31. 08. 2023. Podľa správy D. T. X. v X. X., K. fakulta obžalovaný je študentom tejto univerzity pre akademický rok 2022/2023, pričom uvedenú školu už navštevuje externe. Obžalovaný naďalej túto školu navštevuje.

Obžalovaný podľa vlastných slov žije naďalej so svojimi rodičmi.

Zo správy probačnej a mediačnej úradníčky bolo zistené, že signál GSM v miest bydliska je dostatočný a kontrolované miesto je vhodné na monitorovanie KO technickými prostriedkami. Po poučení všetci prítomní vyjadrili svoj súhlas s umiestnením ZNKP a možno konštatovať, že v kontrolovanom obydľí sú splnené materiálne - technické podmienky použitia technických prostriedkov v zmysle § 3 vyhlášky č. 178/2015 Z.z., ako aj podmienky výkonu kontroly technickými prostriedkami prostredníctvom zariadenia na určenie polohy kontrolovanej osoby.

Podľa § 34 ods. 1 Tr. zák., trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 4 Tr. zák., pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Podľa § 38 ods. 2 Tr. zák., pri určovaní druhu trestu a jeho výmery musí súd prihliadnuť na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a príťažujúcich okolností.

Podľa § 38 ods. 3 Tr. zák., ak prevažuje pomer poľahčujúcich okolností, znižuje sa horná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu.

Podľa § 41 ods. 1 Tr. zák., ak súd odsudzuje páchatel'a za dva alebo viac trestných činov uloží mu úhrnný trest podľa toho zákonného ustanovenia, ktoré sa vzťahuje na trestný čin z nich najprísnejšie trestný. Popri treste prípustnom podľa takého zákonného ustanovenia možno v rámci úhrnného trestu uložiť aj iný druh trestu, ak jeho uloženie by bolo odôvodnené niektorým zo zbiehajúcich sa trestných činov. Ak sú dolné hranice trestných sadzieb trestov odňatia slobody rôzne je dolnou hranicou úhrnného trestu najvyššia z nich.

Podľa § 53 ods. 1 Tr. zák. trest domáceho väzenia až na štyri roky môže súd uložiť páchatel'ovi trestného činu, ak

- a) vzhľadom na povahu trestného činu uvedeného v odseku 2 osobu a pomery páchatel'a postačuje uloženie tohto trestu,
- b) páchatel' dal písomný sľub, že sa v určenom čase bude zdržiavať v obydľí na určenej adrese a pri výkone kontroly poskytne potrebnú súčinnosť,
- c) sú splnené podmienky výkonu kontroly technickými prostriedkami.

Podľa § 53 ods. 2 Tr. zák. súd môže uložiť trest domáceho väzenia vo výmere podľa odseku 1 za trestný čin s hornou hranicou trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom neprevyšujúcou 10 rokov, najmenej však na dolnej hranici trestnej sadzby trestu odňatia slobody ustanovenej týmto zákonom.

Podľa § 53 ods. 3 Tr. zák. odsúdený po dobu výkonu trestu domáceho väzenia je povinný v čase, ktorý určí súd zdržiavať sa vo svojom obydľí vrátane k nemu prináležiacich vonkajších priestorov, viesť riadny život a podrobiť sa kontrole technickými prostriedkami.

Podľa § 53 ods. 5 Tr. zák. po dobu výkonu trestu domáceho väzenia môže odsúdený opustiť svoje obydlie len po predchádzajúcom súhlase probačného a mediačného úradníka a len z naliehavého dôvodu a na nevyhnutne potrebný čas. Tento čas sa započítava do výkonu trestu.

Súd u obžalovaného zistil dve poľahčujúce okolnosti v zmysle § 36 písm. j), n) Tr. zák., teda že priznal sa k spáchaniu trestného činu a tento úprimne oľutoval a napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti, príťažujúcu okolnosť zistil jednu v zmysle § 37 písm. h) Tr. zák., teda odsudzoval páchatel'a za dva prečiny. Takže pomer poľahčujúcich k príťažujúcim mal 2:1 v prospech poľahčujúcich. Súd pri ukladaní trestu vychádzal zo zákonnej sadzby prečinu usmrtienia podľa § 149 ods. 4 Tr. zák. 4 až 8 rokov. Za takejto situácie by u obžalovaného prichádzalo do úvahy uloženie jedine uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody.

Súd napriek doplnenému dokazovaniu dospel k záveru, že obžalovanému je možné uložiť tzv. alternatívny trest a to trest domáceho väzenia z nasledovných dôvodov:

Krajský súd nariadil súdu prvého stupňa sa zaoberať skutočnosťou, či u obžalovaného išlo v podstate o ojedinelé vybočenie z medzí vedenia riadneho života alebo naopak, či obžalovaný svojím správaním sa v minulosti ako vodič hazardoval, riskoval, jazdil bezohľadne a toto možno vidieť v jeho správaní sa ako účastníka cestnej premávky a teda či bolo len otázkou času, kedy svojím spôsobom jazdy a značnou nedisciplinovanosťou dôjde k takémuto následku. Za tým účelom teda súd zameral dokazovanie výsluchom osôb, ktoré v rámci prípravného konania predložili čestné prehlásenia, ktoré takémuto záveru mali svedčiť. Za najpodstatnejšiu z doplnených výpovedí súd považuje výpoveď svedka T. G.. Tento svedok ako jediný zo všetkých svedkov, ktorí boli vypočutí, bol aj priamym účastníkom akcie na uvedenej chate. Svedok potvrdil, že obžalovaný pil, ale ako zásadné novum v dokazovaní súd považuje skutočnosť, že zároveň tento svedok potvrdil, že aj sám poškodený spolu s obžalovaným pili a navyše mal poškodený nahovárať ešte aj ostatných prítomných kamarátov na chate, aby sa išli s nimi voziť. Táto svedecká výpoveď teda absolútne vyvrátila nejaké pochybnosti v tom smere, žeby poškodený išiel obžalovaného odradiť od jazdy pod vplyvom alkoholu, žeby si išiel do auta nabiť nejakú elektro cigaretu a podobne. Súdu nemohlo uniknúť teda toto tvrdenie svedka o tom, že poškodený mal bezprostrednú vedomosť o tom, že obžalovaný jazdí pod vplyvom alkoholu, chce naďalej jazdiť pod vplyvom alkoholu, nakoľko jednak s ním pil, takže takúto vedomosť mal a ako s opitým a to už bez ohľadu na tú skutočnosť, že ešte mal poškodený aj iných nabádať v jazde si s opitým človekom sadli do jedného vozidla. Poškodený bol vykresľovaný ostatnými svedkami ako veľmi zodpovedný v podstate skromný a utiahnutý chlapec, rozvážny mladý muž, čo súd vôbec nespochybňuje. Na druhej strane je však potom až zarážajúce, že napriek tejto jeho povahovej vlastnosti, konal absolútne nerozvážne a neospravedlňuje to ani skutočnosť, že bol pod vplyvom alkoholu. Nerozvážne konanie poškodeného umocňuje aj tá skutočnosť, že podľa tvrdenia svedkyne J. L., poškodený obžalovaného upozornil, že chváliť sa, resp. smiať sa z uloženia pokuty za rýchlosť je skôr do plaču. Takže poškodený mal vedomosť o tom, že obžalovaný je nezodpovedný. Všetky svedecké výpovede tvrdia, že H. bol do určitej doby svedomitý a dobrý študent - bol predsedom triedy, avšak neskôr začal popíjať a podľa názoru svedkyne J. L. vo zvýšenej miere. Ani jeden z týchto svedkov však nikdy nevidel obžalovaného jazdiť opitého, ani jeden z týchto svedkov nesedel v aute s obžalovaným potom, čoby tento konzumoval pred jazdou alkoholické nápoje. Všetci svedkovia sa zhodli na tom „hovorilo sa to“. Taktiež žiaden z týchto svedkov nepotvrdil, žeby videl obžalovaného H. R. brať drogy - fajčiť marišu, ale taktiež o tom mali len počuť alebo mali takúto konzumáciu na obžalovanom vidieť - svedkyňa L. - rozšírené zrenice. Túto údajnú konzumáciu drog však nevideli a ani neboli svedkami, žeby pod vplyvom drog alebo po tom ako užil drogu jazdieval. Čo sa týka skutočnosti, že mal v podstate permanentne porušovať predpisy svojou bláznivou jazdou, riskantnou jazdou, najmä prekračovaním rýchlosti, opätovne svedkovia popisovali rozdielne. Aj tí svedkovia, ktorí dali čestné prehlásenia na hlavnom pojednávaní uviedli, že keď oni osobne s ním išli, možno išiel rýchlejšie, ale konkrétne Z. L. uviedla, že išiel prudko do zákrut a bála sa. Tieto skutočnosti

môžu byť subjektívne a nemožno teda z týchto výpovedí bez akýchkoľvek pochyb ustáliť záver, žeby obžalovaný permanentne porušoval predpisy, nakoľko iní svedkovia ho hodnotili ako zodpovedného vodiča. Do akej miery jednotliví svedkovia sa snažili buď pomôcť obžalovanému (kamaráti T., W., W.) a do akej miery sa mu snažili ublížiť najmä svedkyňa L., L., W., už súd zistiť nemôže. Všetci svedkovia boli riadne poučení a vypovedali po zložení prísahy. Subjektívne dojmy svedkov súd nemôže vyhodnotiť v neprospech obžalovaného, pričom aj svedkovia, ktorí sa k osobe obžalovaného vyjadrovali na jednej strane seba ohodnotili (svedok W.) za zodpovedného vodiča, pričom taktiež mal uloženú pokutu za rýchlosť. Taktiež svedkyňa L. na protiargumentáciu obžalovaného potvrdila, resp. pripustila, že keď jazdila autom obžalovaného po stužkovej porušila predpisy čo do rýchlosti.

Podľa výpisu z evidenčnej karty vodiča je vodičom od roku 2017. Má záznam o dvoch priestupkoch a to jeden za jazdu bez rozsvietených svetiel, vyriešený blokovou pokutou 10,- Eur a jeden za rýchlu jazdu, o ktorom správnom delikte sa súd zmieňoval vyššie. Podľa názoru súdu nemožno teda hodnotiť obžalovaného ako totálne nezodpovedného vodiča do spáchania dopravnej nehody a vychádzať pri takomto konštatovaní z určitých subjektívnych pojmov ako „hovorilo sa to, bolo to o ňom známe a podobne“. Z tohto pohľadu potom nie je možné bez pochyb vytvoriť záver, že obžalovaný do doby spáchania uvedeného skutku bol vodič, ktorý jazdil opitý, permanentne jazdil rýchlo a svojím spôsobom doterajšieho vedenia vozidla sa dalo očakávať, že takéto niečo sa stane. Skutočnosť, že obžalovaný sa dopustil tohto skutku a to značnou nedisciplinovanosťou, je po tom, čo do uloženia trestu zákazu činnosti vyjadrené v sankcii. Ako mladý vodič prišiel o oprávnenie doživotne jazdiť na motorovom vozidle. Sám zákonodarca takýto trest považuje za jediný trest, ktorý je možné, čo sa týka zákazu činnosti uložiť.

Na základe takto vykonaného dokazovania potom súd opätovne dospel k záveru, že vzhľadom aj na okolnosti prípadu, kedy súd nemohol prehliadnuť, že samotný nebohý poškodený spolu s obžalovaným požívali spoločne alkoholické nápoje, pričom poškodený vedel, že si „sadá do auta s opitým vodičom“. Nie je pritom dôvod neveriť obžalovanému tým, že spôsobil smrť svojho najlepšieho kamaráta bude pre neho samotného „doživotným“ neodpustiteľným činom.

Na základe skutočnosti, že vzhľadom na osobu obžalovaného, jeho pomery súd skúmal pri ukladaní trestu možnosť ukladania tzv. alternatívneho trestu, či sú vôbec splnené formálne a materiálne podmienky pre ukladanie uvedeného trestu. Obžalovaný podal písomný sľub podľa ustanovenia § 53 ods. 1 Tr. zák., čím splnil podmienku pre ukladanie takéhoto alternatívneho trestu, v ktorom sľube sa zaviazal, že sa súdom určenom čase bude zdržiavať v obydlí na určenej adrese a pri výkone kontroly zo strany súdu poskytne potrebnú súčinnosť. Taktiež sa zaviazal, že sa podrobí akýmkoľvek povinnostiam a obmedzeniam, ktoré mu súd uloží. Následne mal súd za preukázané, a to správou probačnej a mediačnej úradníčky, že sú v obydlí, v ktorom sa bude menovaný nachádzať a v ktorom by mal trest domáceho väzenia vykonávať splnené všetky technické podmienky výkonu kontroly technickými prostriedkami prostredníctvom zariadenia na určenie polohy kontrolovanej osoby. Na základe teda splnenia týchto základných podmienok súd pristúpil pri ukladaní trestu k ukladaniu tzv. alternatívneho trestu - trestu domáceho väzenia z nasledovných dôvodov:

Obžalovaný sa dopustil trestného činu v mladom veku - v čase spáchania skutkov mal 20 rokov. Nepochybne obžalovaný konal absolútne nezodpovedne, keď opitý sadol za volant a vykonával so svojim podľa jeho slov najlepším kamarátom jazdu, ktorá skončila s katastrofálnymi následkami. O život pripravil svojim nezodpovedným konaním mladého človeka, ktorý mal celý život pred sebou. Súd bez akýchkoľvek pochyb však mal za preukázané, že obžalovaný svoju trestnú činnosť veľmi úprimne oľutoval a aj jeho vystupovanie na súde jednoznačne nepoukazovalo na to, žeby úprimnosť predstieral „filmoval“ za účelom dosiahnutia lepšieho postavenia pred súdom a následne trestu. Na pojednávaní sa opätovne rodičom nebohého T. T. ospravedlnil. Sám uviedol, že dokonca života bude svoj protiprávny čin ľutovať a následky ponesie po celý život vo forme výčitiek. Napriek takejto tragédii, keď rodičom vzal milovanú osobu už svojimi výčitkami následok neodstráni. Na druhej strane si však súd uvedomil, že nebolo preukázané, ani vyvrátené, že sám poškodený musel mať vedomosť o tom, že sadá do auta spoločne s človekom, ktorý je pod vplyvom alkoholu. Obžalovaný svojim doterajším spôsobom života si vytvoril také podmienky pre priznanie poľahčujúcich okolností v zmysle § 36 písm. j), l), n) Tr. zák., ktoré už samé o sebe jednoznačne svedčia pre možnosť generálnej prevencie ako účelu trestu. Tento doposiaľ nebol súdne trestaný, študuje, pričom ako bolo vyššie uvedené trestnú činnosť skutočne úprimne oľutoval, svojím ospravedlnením sa snaží zmierniť „bolesť“ rodičov svojho nebohého kamaráta,

pričom je mladým človekom do 25 rokov. Práve v tejto kategórii páchatel'ov preferuje spoločnosť vo všeobecnosti ukladanie výchovných trestov.

Účel trestu v zmysle citovaného zákonného ustanovenia má byť jednak prevýchova páchatel'a, vyjadrenie morálneho odsúdenia spoločnosťou, ako aj preventívna funkcia trestu. Zároveň však súd musí podotknúť, že trest má mať v sebe uvedené prvky a v žiadnom prípade a to akýkoľvek trest nesmie byť aktom pomsty za spáchanú trestnú činnosť. Jednoznačne trest musí byť trestom zákonným, ale zároveň má byť uložený trest spravodlivý.

Súd pri ukladaní trestu neopomenul tú skutočnosť, že v súčasnej dobe je aj v legislatívnom procese zmena trestného zákona v tom smere, že pri určitých trestných činoch a určitých skupinách páchatel'ov majú byť preferované pri ukladaní trestu tzv. alternatívne tresty. Alternatívny trest je aj trest domáceho väzenia. Trest domáceho väzenia je presne zákonom špecifikovaný čo pod ním treba rozumieť. O tejto skutočnosti súd píše vyššie vo svojom rozsudku. Hlavným účelom trestu domáceho väzenia nemôže byť skutočnosť, že sú preplnené väznice a podobne, alebo ekonomické dôvody, nakoľko pri určitých trestných činoch vzhľadom na spôsob spáchania, závažnosť, osobu obžalovaného, by takýto druh trestu v žiadnom prípade nemohol splniť svoj účel. Úlohou trestu domáceho väzenia je, aby jednak páchatel' bol potrestaný za svoje skutky a to adekvátnou dĺžkou tohto trestu pri splnení všetkých podmienok, ale aby najmä mladí páchatelia neboli až takýmto drastickým spôsobom vytrhnutí z bežného spôsobu života a umiestnení na niekoľko rokov do väzenia. Obžalovaný v čase spáchania skutku bol vo veku blízko mladistvým. V súčasnej dobe žije v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi. Ukladanie alternatívnych trestov zasahuje do života odsúdeného v obmedzenej miere, ktorá odsúdenému umožňuje ďalej vykonávať svoju prácu a viesť doterajší rodinný život. V skutočnosti alternatívny trest dokonca posilňuje vedenie riadneho života (napr. zákaz vychádzať v noci), preto aj sociálna inklúzia po skončení trestu je omnoho jednoduchšia a pravdepodobnosť recidívy nižšia. Práve takýto prípad je potom osoba obžalovaného R. Tento pred spáchaním trestného činu podľa názoru prvostupňového súdu viedol riadny život, nemožno o ňom povedať, žeby sa jednalo o permanentného porušovateľa predpisov, človeka so sklonom k páchaniu trestnej činnosti, ktorý by sa správal arogantne, nadradene, frajersky a teda by bolo možné od neho očakávať, kedy niečo spácha. Je hodnotený pozitívne aj svojimi spolužiakmi, ktorí sú prirodzene nahnevaní, že ich nezodpovedným konaním zabil kamaráta. Samotný obžalovaný viackrát uviedol a aj súd vizuálne mohol konštatovať, že ho tragická udalosť veľmi ranila a je to pre neho doživotné ponaučenie. Áno je možné konštatovať, že toto nevráti rodičom nebohého, ktorý bol taktiež veľmi slušný, príjemný a rozvážny mladý muž. Nemožno sucho konštatovať, „mrzí ma to, ľutujem toho“ bez adekvátnej sankcie. Napriek žiaľu rodičov za synom nie je v snahe súdu alebo úlohou súdu za každú cenu „pomstiť“ ich nebohého syna uložením nepodmienečného trestu. Skutočne si súd uvedomuje, že konanie obžalovaného bolo absolútne nezodpovedné, avšak opätovne treba zdôrazniť a brať do úvahy pri ukladaní druhu trestu a jeho výmery skutočnosť, že aj ich syn nebohý mal rozmyšľať s rozvahou a nemal si sadáť do vozidla s takým človekom, o ktorom jednak pravdepodobne mal vedomosť, že v oblasti dopravy nie je úplne zodpovedný a nemal jazdu s opitým šoférom absolvovať. To súd neberie do úvahy už tú skutočnosť pri ukladaní trestu obžalovanému, že poškodený mal nahovárať ešte ďalších ľudí, aby sa išli všetci voziť. Ukladaním alternatívneho trestu je teda ako bolo vyššie uvedené v súčasnej dobe preferované samotným štátom a dokonca aj legislatívne ukladanie takýchto trestov má byť zákonom podporované.

Pri ukladaní tohto druhu trestu súd vychádzal už aj z praxe okresných súdov a to aj konkrétne súdu Považská Bystrica, a to konkrétne vo veci sp. zn. 12T/19/2019, ktoré rozhodnutie bolo ako správne potvrdené odvolacím senátom Krajského súdu. Na margo toho treba uviesť, že v podstate sa jedná o takmer totožné aj v tomto konaní poškodený s obžalovaným spolu pili, čo zavážilo pri ukladaní druhu trestu a jeho výmery.

Na základe všetkých týchto skutočností, ktoré sú uvedené podrobne vyššie, dospel súd jednoznačne k záveru, že účel trestu bude naplnený uvedeným druhom trestu vo výmere štyroch rokov a takto uloženým trestom bude teda v dostatočnej miere tento účel zabezpečený.

Nakoľko ostatné výroky pôvodného rozsudku boli nezmenené, súd rozhodol o druhu trestu a jeho výmery, tak ako bolo uvedené vo výroku.

Poučenie:

Tento rozsudok môže odvolaním napadnúť:

- a) **p r o k u r á t o r** pre nesprávnosť, ktoréhokoľvek výroku,
- b) **o b ž a l o v a n ý** pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka, okrem výroku o vine v rozsahu, v ktorom súd prijal jeho vyhlásenie, že je vinný alebo vyhlásenie, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe,
- c) **p o š k o d e n ý** pre nesprávnosť výroku o náhrade škody,
- d) **z ú č a s t n e n á o s o b a** pre nesprávnosť výroku o zhabaní vecí.

Osoba oprávnená podať odvolanie proti niektorému výroku rozsudku, môže ho napadnúť aj preto, že taký výrok nebol urobený, ako aj pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré predchádzalo rozsudku, ak toto porušenie mohlo spôsobiť, že výrok je nesprávny alebo, že chýba (§ 307 Tr. por.).

V neprospech obžalovaného môže rozsudok napadnúť odvolaním prokurátor; len čo do povinnosti na náhradu škody má toto právo aj poškodený, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody.

V prospech obžalovaného môžu rozsudok odvolaním napadnúť, okrem obžalovaného a prokurátora i príbuzní obžalovaného v priamom rade, jeho súrodenci, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh. Prokurátor môže tak urobiť i proti vôli obžalovaného (§ 308 ods. 2 Tr. por.).

Odvolanie sa podáva na súde, proti ktorého rozsudku smeruje, a to do 15 dní od oznámenia rozsudku. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku (§ 309 ods. 1 Tr. por.).